

Grippyeny vzdaly nad Vískou čest posádce sestřeleného amerického letadla B17

10. 03. 2015 18:37

Slavnostní odhalení památníku devítičlenné posádce sestřeleného letadla B-17G ve Vísce se uskutečnilo 7. března v 16 hodin ve Vísce, v osadě patřící pod Višňovou. Přesně v 16 hodin přiletěly od jihu dva Grippyeny Armády České republiky, aby tak vzdaly čest posádce, která ze zasaženého letounu musela mezi Kunraticemi a Vískou vyskočit na padácích. Jeden člen, zadní střelec, pětadvacetiletý Robert Hoyt Warren zde zahynul, když se mu padák neotevřel.

Dalšími členy posádky byli: pilot Ralph Wade Kittle, copilot Ion Edward Rutt, navigátor John Edward Watkins, palubní inženýr Lloyd Chester Sanford, radista Salvatore Victor Genco, přední střelec Irwin Wolf Boxer, spodní střelec Raymond Alexander Kudla, střelec v trupu Robert William Jones.

Památník byl vybudován Občanským sdružením Víska za velké pomoci Obce Višňová uprostřed osady u hlavní silnice nedaleko Kulturního domu. Má podobu připomínající letící bombardér. Projekt vypracoval ing. Karel Kocman. Stavba pomníku byla financována z příspěvků a darů různých organizací, institucí a firem.

Slavnostního ceremoniálu předcházela mše v kapli ve Višňové a přejezd historických vozidel.

Odhalení se zúčastnil zástupce Velvyslanectví USA, Lawrence Hill, hejtman Martin Půta, starosta Města Frýdlant Dan Ramzer, starosta Višňové Tomáš Cýrus, iniciátor stavby pomníku Vladimír Lacina a další hosté.

„Každý národ musí mít armádu, pokud chce být svobodný. Tito muži, jimž jsme odhalili památník, za naši svobodu bojovali, proto jim patří naše díky a vzdání pocty i tímto památníkem,“ řekl mimo jiné hejtman.

„Všichni jsme se těšili, až přiletí Grippyeny, jsme rádi, že tu jsou,“ doplnil.

Po skončení akce se v Kulturním domě ve Vísce konala přednáška o letadlu B17G, promítání filmu, výstava historických letadel a vozidel a další aktivity.

Pomník byl odhalen takřka přesně po 70-ti letech – letadlo bylo sestřeleno 5. 3. 1945.

Na sklonku druhé světové války spojenecká vojska tlačila německou armádu z našeho území. Součástí tohoto ataku byla i letecká formace amerických těžkých bombardérů. V časných ranních hodinách dne 5. 3. 1945 odstartovala z letiště Knettishal (Anglie) s cílem svrhnout bomby na cíle u Chemnitz a Plauen. Součástí byla i „létající pevnost“ B-17G 42-97542 „City of Savannah“ s velitelem R. W. Kittlem a dalšími osmi členy posádky. Po odhození bomb byl letoun v prostoru Kraslice zasažen německou protiletadlovou obranou a měl poškozeny dva motory. Protože by nedoletěl na domovské letiště, změnil směr na ruské teritorium. Jakmile se zastavil i třetí motor, velitel dal posádce příkaz vyskočit s padáky. Všem se to podařilo, pouze poslednímu členu posádky R. H. Warrenovi se kvůli malé výšce otevřel padák pozdě a letec spadl na kraji lesa u Vísky a zabil se. Letadlo pak s velkým rámem proletělo nad obcí a kousek od železniční tratě narazilo do země a začalo hořet. Jedna čtveřice letců byla zajata během tří hodin německou domobranou. Druhou čtveřici dopadli vojáci Wehrmachtu do dvou dnů. Zajetí američtí vojáci byli potom vláčeni několika zajateckými tábory po celém Německu, prožili mučení a útrapy různých dlouhých pochodů. Po skončení války byli osvobozeni a všichni se vrátili do USA. Za svoji statečnost v bojích s nepřítelem byla posádka opakovaně vyznamenána. Dosud žije přední střelec I. W. Boxer. Mrtvý člen posádky R. H. Warren byl po válce exhumován a převezen ze hřbitova ve Višňové do USA.

Osud této létající pevnosti byl dlouho neznámý. Díky nezměrnému úsilí ing. Vladimíra Laciny, který vedl pátrání i v USA, je let bombardéru objasněn.

Občanské sdružení Víska se rozhodlo postavit ve Vísce pomník na počest památky statečných amerických letců nasazujících vlastní život za možnost žít život v míru.

k odvaze a statečnosti celé posádky letadla B-17G „City of Savannah“

Převzato ze stránek Občanského sdružení Víska <http://viska-os.eu/>